

Antik Yunan Felsefesi Karakterleri: Sokrates

Yeni serimiz Antik Yunan Felsefesi Karakterleri'ne hepimiz hoş geldiniz. Bu serimizde sizlerle Antik Yunan'daki düşünürlerin kimler olduğunu ve bizlere felsefe severlere ve felsefecilere neler kazandırdıklarından kısaca bahsedeceğim. İlk bahsedeceğim isim olan Sokrates'i ve sorduğu soruları durdurmak için baldıran zehri içirilip öldürüldüğünü genel olarak felsefe severler olarak bilmekteyiz, hatta daha ileri gidecek olursak o gün bir rivayete göre en yakın dostuna tavuk çorbası parasını ödemesini istediğini de biliyoruz. Böyle acıklı bir sonla hayatına son verilen bir felsefecinin kim olduğunu öğrenmek kanımca çok heyecanlı bir okuma serüveni olacaktır. İyi okumalar.

Sokrates Kimdir?

Milattan önce 470 yılında, Yunanistan'ın Atina kentinde doğan ve Milattan önce 399 yılında aynı ülkenin, aynı kentinde vefat eden Sokrates, Antik Batı felsefesinin ve üç dev isminden biri olan bir filozoftur. Diğer iki dev isim Aristo ve Platon'dur. Varlıklı bir ailede doğmamıştır ve daha sonradan da varlıklı olmamıştır. Genel olarak kaynaklarda, Sokrates'in yaşamının ve kişiliğinin çok az yazılmış olduğunu görsek, Sokrates'in kişiliğini ve yaşamını canlı ve eşsiz bir biçimde Platon'un kitaplarında görebilmekteyiz. Bütün bu kaynaklardan babasının(Sophroneus), annesinin(Phaenarete) ve eşinin(Xanthippe) adının ne olduğunu bulabiliyoruz. Aynı zamanda kuvvetle muhtemel babasının bir taş işçisini olduğunu ve Sokrates'in eşinden üç erkek çocuğu olduğunu da söyleyebilmekteyiz. Sokrates, o dönem Atina'da zaten karşı çıkılmayan ve yaygın olan homoseksüel ilişki konusunda açık bir insandı ve genç erkeklerle ilgi duymaktaydı.Sokrates'in karakterinin bu yönü Charmides'in açılış sayfalarında ve aynı zamanda genç ve hırslı bir general olan Alcibiades'in Sempozyum adlı kitabının sonunda görülmektedir. Sokrates aynı zamanda, açlığa ve soğuğa dayanıklılığı, alkolden görünür bir sarhoşluğu olmadan kullanması yani sarhoşluk direnci, kendini zor şevhetli durumlarda iyi kontrol edişi ve uzun soyutlamaları kavraması da mükemmel bir biçimde Sempozyum adlı kitabın başlangıcı ve sonunda yer almaktadır. Platon'un Theaetetus adlı kitabında, Sokrates'in felsefe biçimini annesinin mesleği olan ebeliğe benzettiği görülüyor: fikirlere kendisi gebe değil ancak çoğu fikrin ölü olmasına rağmen diğerlerini fikirlerini açığa çıkarma konusunda destekleyecek şekilde yapmıştır.

Kalkık bir burun ve şişkin gözlerle, sürekli birilerine dik dik bakıyormuş gibi gözükten Sokrates, geleneksel standartlara göre güzel olarak değerlendirilemeyecek bir fiziksel görünümdeydi. Hayatının bir dönemini hoplit yani yunan ağır zırhlı askeri olarak Atina ordusunda geçirmiştir ve birkaç önemli savaşta cesur bir biçimde savaşmıştır. Zamanının diğer düşünürleri gibi entelektüel hayatını idame ettirmek için başka şehre taşınma gereksinimi duymamıştır. Güçlü makamlara gelmek isteği olmamasına karşın ve Atina meclisine(Ecclesia) de düzenli toplantılara katılmamış,

aynı zamanda da politik herhangi bir alana katılmamış olmasına rağmen, vatandaş olarak sadece askerlik görevinin de dahil olmadığı aynı zamanda meclis gündemini hazırlayan 500 konseyinde fırsat yakaladıkça bulunmuştur[1].

Sokrates'in hayatından ve kişiliğinden kısaca bir bahsetmiş bulduğuk bir sonraki yazımızda felsefesine ve kendisine daha derin bir bakış yapacağız ve akabinde serimize bir diğer Antik Yunan filozofu ile devam edeceğiz. Gelecek yazımıza kadar görüşmek üzere.

Kaynakça

[1]<https://www.britannica.com/biography/Socrates>